

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ В ФОРМУВАННІ
АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Khazar Hamad Hussain,
graduate Department of Economics and Management

**MODERN APPROACHES TO FORMATION
OF ANTI-CRISIS POLICY ENTERPRISE**

АНОТАЦІЯ. У статті розкрито основні підходи в формуванні антикризової політики підприємства в Іракському Курдистані за умов ринку. Поставлено і вирішено завдання обґрунтування нових підходів у формуванні антикризової політики підприємства в умовах інвестицій на основі стратегічного управління.

Антикризову політику підприємства в інвестиційних проектах показано у формах: адаптивна реструктуризація, фінансове оздоровлення і санація, які в проектному менеджменті формують процес управління змінами в умовах стратегічного підходу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підприємство, антикризова політика, реструктуризація, стратегія розвитку, проектний менеджмент, антикризовий менеджмент.

ANNOTATION. The article reveals the main approaches to the formation of anti-crisis policy of the enterprise in Iraqi Kurdistan in the market. Posed and solved the problem of justification of new approaches to the formation of anti-crisis policy of the enterprise in terms of investments on the basis of strategic management.

The anti-crisis policy of the enterprise in investment projects is shown in the forms of: adaptive restructuring, financial restructuring and reorganization, which in project management form the change management process in terms of the strategic approach.

KEYWORDS: enterprise anti-crisis policy, restructuring, strategy development, project management, crisis management.

Постановка проблеми. Економічний розвиток Іракського Курдистану залежить від іноземних інвестицій у нафтовий бізнес. Перспективи нафтової індустрії, на яку зараз припадає понад 90 % виробленого в Іраку ВВП і понад 95 % експорту, пов'язані виключно зі здібностями уряду не тільки акумулювати нафтодолари, а й забезпечувати нормальні умови для освоєння цих коштів усередині країни [1]. Інвестиційний процес робить вирішальний

вплив на економіку Іракського Курдистану і підходи в сучасній антикризовій політиці, здатної швидко реагувати на ринкові умови. Інвестиційні програми підприємств Іракського Курдистану здійснюють при великій невизначеності і ризиках. У цих умовах обґрунтування ефективної антикризової політики на основі управління змінами на підприємстві сприяє зростанню потенціалу на кризовому етапі економіки.

Антикризова політика підприємства в економічних умовах Іракського Курдистану покликана усувати негативний вплив зовнішнього середовища. Іракський Курдистан при сприятливих зовнішніх і внутрішніх умовах зможе подолати спадщину минулого і по праву стати одним із найрозвиненіших у соціально-економічному відношенні суб'єктом федерації демократичного Іраку [2]. Сучасні підходи в формуванні антикризової політики підприємства в умовах іноземних інвестицій визначають стратегію їх ринкової поведінки.

Істотний вплив на економіку Іракського Курдистану надають глобальні трансформаційні процеси розвитку і підприємства вибирають антикризову політику, засновану на процесах управління змінами. Підходи в формуванні антикризової політики підприємства в Іракському Курдистані включають ряд послідовних стратегій за метою попередження і подолання кризи. Стратегії розвитку підприємства, що дозволяють реалізовувати проекти, спрямовані на реструктуризацію, визначають ефективний підхід у формуванні антикризової політики суб'єкту ринкових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Види антикризової політики підприємства перебувають у сфері наукових інтересів учених й економістів В.О. Василенка, В.М. Геєця, Х.М. Гумбо, Г.П. Іванова, Е.М. Короткова, Л.О. Лігоненко, С.Ю. Медведєва, Н.Б. Палігі, А.М. Поддєрьогіна, П.С. Рогожина.

Незважаючи на різні точки зору в теоретичних підходах, спостерігається спільна думка при визначенні цілей антикризової політики підприємства за умов ринку. Проведений аналіз наукових досліджень дозволив встановити, що мета антикризової політики підприємства полягає в забезпеченні такого стійкого розвитку, коли про банкрутство мови йти не повинно. Саме тому, для подолання негативних явищ в економіці країни розробляють антикризову політику, під якою ухвалено розуміти генеральний напрями діяльності як місцевих, так і центральних органів влади, сукупність питань комерційної торгівлі, принципів і форм організації поведінки, що спрямовані не лише на формування механізму управління, а й сприяють своєчасному реагу-

ванню на кон'юнктуру, яка постійно змінюється, із урахуванням стратегії держави [3].

Подолання кризових явищ на основі антикризового менеджменту, розробка й практична реалізація стратегії реструктуризації підприємства дозволить забезпечити сталий розвиток при ринкових колізіях. Сучасний стан і процес ринкової економіки в Іракському Курдистані вивчають учені, які виділяють іноземні інвестиції, як базис розвитку підприємств країни: Е.О. Касаєв, С.М. Іванов, Алі Алієв, Аріф Асалиоглу та інші. Розвиток інвестиційного процесу на підприємстві впливає на стратегічний процес його розвитку. Формування сучасної антикризової політики підприємства і стратегії розвитку націлене на попередження або подолання кризи. Підходи в формуванні антикризової політики підприємства Іракського Курдистану досліджені недостатньо. Так, особливої актуальності набувають ті підходи, які опрацьовані в літературі з точки зору стратегічного підходу.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування сучасних підходів у формуванні антикризової політики підприємства Іракського Курдистану в умовах інвестицій на основі стратегічного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна привабливість підприємств Іракського Курдистану залежить від їх антикризової політики, яка визначає основні принципи і цілі організаційної діяльності керівництва відносно поліпшення фінансового стану, механізму управління, що реагує на кон'юнктуру ринку. Відсутність нової антикризової політики підприємства призводить до кризи. В Іракському Курдистані присутня практика вирішення проблеми неплатоспроможності підприємства, яке не забезпечується ефектом у стратегічній перспективі. Обґрунтування рішення зі зміцнення фінансового стану підприємства в умовах його ринкових стратегій представляє важливий аспект антикризової політики в стратегіях ринкової поведінки.

Стратегія економічного розвитку Іракського Курдистану здійснює вплив на зростання ефективності окремих підприємств, їх взаємини з партнерами і конкурентами на основі нової антикризової політики. Індустріалізації на базі науково-технічного прогресу і антикризова політика має перше місце серед пріоритетів стратегічної поведінки підприємства Іракського Курдистану. За умов інвестування обирається така стратегія реструктуризації підприємства, яка спрямована на забезпечення економічного ефекту. Реструктуризація — це сукупність організаційно-право-

вих, фінансово-економічних і виробничо-технічних заходів, що підвищують ефективність господарювання суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до вимог внутрішнього і зовнішнього середовища і виробленою стратегією розвитку [4, с. 24]. Реструктуризація в умовах інвестування спрямована на діяльність підприємства, щоб уникнути банкрутства. На підприємстві за умовами підвищеного ризику необхідною є антикризова політика, яка в стратегії реструктуризації забезпечує отримання ефекту. Підприємство в Іракському Курдистані має прагнути до забезпечення конкурентоспроможності на глобальному ринку, як кінцевої мети стратегії його реструктуризації

Організаційна структура підприємства, структура управління, фінансові потоки і структура власності можуть входити в протиріччя з антикризовою політикою підприємства. Реструктуризація підприємства змінює антикризову політику, націлює на отримання економічного ефекту. Антикризова політика, що відбувається в стратегії реструктуризації підприємства забезпечуватиме гнучкість управління і здатність адаптуватися до зовнішнього середовища. В іншому випадку підприємство очікує дестабілізація. Процес реструктуризації підприємства здійснюється з метою перетворення структури, виду діяльності, бізнесу. Управління реструктуризацією підприємства пов'язане зі стратегією. На думку професора А.І. Ковальова суть стратегії реструктуризації полягає в перманентному процесі управління змінами на підприємстві в таких різних перетворених формах: адаптивна реструктуризація, досудове фінансове оздоровлення, санація, банкрутство підприємства [4, с. 87]. Такі різноманітні форми реструктуризації підприємства показують нові підходи в формуванні його антикризової політики у процесі управління змінами та визначаються на основі проектного менеджменту.

Адаптивна реструктуризація за умов формування антикризової політики підприємства орієнтується на не капіталомісткі перетворення на базі власних ресурсів шляхом адаптації до змін. Антикризова політика на основі адаптації підприємства проводиться на всіх стадіях життєвого циклу і проектується в альтернативних варіантах реструктуризації. Оцінка ефективності адаптивної реструктуризації підприємства виконується в сфері проектного менеджменту.

Фінансове оздоровлення підприємства за умов формування антикризової політики виконується шляхом забезпечення ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості суб'єкта господарювання на ринку. Заходи фінансового оздоровлення підпри-

ємства проектується на засадах законодавства країни. Методи і технології фінансового оздоровлення підприємства включаються в інструментарій стратегічного підходу в сфері проектного менеджменту.

Санація підприємства, за умов формування його антикризової політики змінює фінансове становище, допомагає уникнути ліквідації підприємства і задовольнити кредиторів. Відновлення платоспроможності підприємства на засадах санації є найрадикальнішим засобом в інструментарії стратегії реструктуризації. Проекти санації підприємства визначаються антикризовою політикою, що орієнтована на економічний ефект. У сучасний інструментарій проектного менеджменту входять різноманітні методи впливу на менеджерів у проектах санації підприємства за умов стратегічного підходу.

Антикризова політика, що спрямована на банкрутство підприємства або його ліквідацію, передбачає ліквідаційні процедури, які виконуються згідно законодавства і відносяться до компетенції антикризового менеджменту.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, сучасні підходи в формуванні антикризової політики підприємства в Іракському Курдистані носять стратегічний характер. Головною стратегією підприємства в умовах інвестицій є стратегія реструктуризації, що забезпечує ефективність проектів, які нестимуть у індустріальні галузі новітні технології, забезпечуватимуть високі споживчі якості продукції. Пріоритетні напрями нової антикризової політики повинні визначатися із стратегії реструктуризації підприємства та її форм: адаптивної реструктуризації, фінансового оздоровлення і санації.

Література

1. *Касаев Э.О.* Об экономической обстановке в Ираке [Электронный ресурс] / Касаев Э.О. // Режим доступа: http://kurdistan.ru/2010/08/03/articles-6315_Ob_ekonomicheskoy_ob.html
2. *Иванов С.М.* Иракский Курдистан на современном этапе (1991—2011 гг.). — М.: ИМЭМО РАН, 2011. — 86 с. // [Электронный ресурс] / Иванов С.М. // Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/692657/>
3. *Мещеряков В.В.* Теоретичні підходи до формування антикризової політики у будівельній галузі на місцевому рівні [Электронный ресурс] / Мещеряков В. В. // Режим доступа: <http://www.dy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=357>
4. *Ковалев А. И.* Управление реструктуризацией предприятия / Ковалев А.И. — К.: АВРИО, 2006. — 368 с.

Reference

1. *Kasaev E.O.* Oh ekonomycheskoy situation in Iraq [Elektronny resource] / Kasaev E.O. // Access: http://kurdistan.ru/2010/08/03/-articles6315_Ob_ekonomicheskoy_ob.html
2. *Ivanov S.M.* Iraksky Kurdistan on sovremennom stages (1991—2011 gg.). — M.: IMEMO RAN, 2011. — 86 p. // [Elektronny resource] / Ivanov S.M. // Access: <http://www.twirpx.com/file/692657/>
3. *Meshcheryakov V.V.* Theoretical approaches to the formation of anti-crisis policy in the construction industry locally [Elektronny resource] / Meshcheryakov V.V. // Access: <http://www.dy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=357>
4. *Kovalev A.I.* Management restrukturyzatsyey enterprise / Kovalev A.I. — Kiev: AVRIO, 2006. — 368 p.

УДК 331.5-053.81:331.101

Чуб О.В.,

аспірантка кафедри управління
персоналом та економіки праці ДВНЗ
«КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

МОЛОДЬ ЯК СУБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ

Chub O.,

PhD student,
Department of Human Resources
and Labor Economics, State University
«Kyiv National Economic University»

YOUTH AS A SUBJECT OF ECONOMIC ACTIVITY ON THE LABOR MARKET

АНОТАЦІЯ. Уточнено соціально-економічну сутність поняття «молодь» у контексті проблематики сегментування ринку праці. Систематизовано та доповнено класифікаційні ознаки молоді як суб'єкта ринку праці з урахуванням вітчизняного та європейського досвіду.
КЛЮЧОВІ СЛОВА: молодь, зайнятість, вік молоді, молодіжний ринок праці.